

Pannonhalmi napok.

A kereszténység elterjesztésében és a magyar nemzetnek az európai műveltség színvonalára emelésében hatalmas munkát végzett és nagy érdemeket szerzett Szent Benedek-rend hívta meg pihenő Pannonhalmára, az ősi monostor falai közé, a kormány tagjait. Gömbös Gyula miniszterelnök és a kormány több tagja örömmel tett eleget a meghívásnak és pár napot Pannonhalmán töltött, de nem csupán pihenéssel, hanem legnagyobb mértékben fontos munkával. A rohanó élet ma ugyanis napról napra újabb és újabb kérdéseket vet fel s a kormány éppen azért, mert lelkiismeretesen teljesíti feladatát, még egy-két napig sem halogat, hanem igyekszik megoldani mindent, amire csak a legkisebb lehetőség is adva van. Így lett azután a pannonhalmi pihenésből is a minisztertanácsok sorozata, amelyen behatóan megbeszélték az élet által felvetett kérdések legcél- szerűbb elintézését.

Alig lehetett volna szebb, csendesebb, békésebb helyet találni a csonka magyar földön közérdekű szolgáló ügyek zavartalan megtárgyalására, mint a Magyarországon már 900 éve munkálkodó szerzetesrendnek Szent Márton hegyén épült monostorát. Abban a légkörben, azok között a falak között, ahol már Szent István első utódai is gyakran tartottak tanácskozásokat, a magyar történelem dicső emlékei elevenednek meg, ihletet, buzdítást adnak az alkotó munkára a legszebb érdek, a nemzet érdekének szolgálatában.

A lelket és szívet nemesítő környezetben a magyar kormány olyan munkát végzett, amelynek kihatásai a gyakorlati élet számos vonatkozásában fognak érvényesülni. Részletesen megtárgyalták az

Kétféle sugarak.

E hónap elején értesültünk hogy az emberiség egyik jövevénye, világhírű tudósa, Curie-né, aki férjével, Curie Péter francia kémikussal együtt a rádiumot felfedezte, Párisban meghalt. Egy, regénybe is beillő élettörténet és egyik legnagyobb asszonyi karrier végére tett pontot a sors. Meglehetősen szegényen került Párisba s hogy fenntarthassa magát tanulmányai folytatása közben, kénytelen volt a Sorbonne vegytani intézetében szolgálatot vállalni. Nemsokára azonban asszisztense lett az intézet igazgatójának, aki később feleségül vette. Férjének halála után, aki autómobil szerencsétlenségnek esett áldozatul, őt nevezték ki a Sorbonne kémiai tanárává és a rádiumintézet igazgatójává. Ő volt Franciaország első női egyetemi tanára.

A házaspár együtt dolgozott s ketőjük nagy gondolata a rádium előállítása. Felfedezésüknek — mint tudjuk — az a lényege, hogy az uránérből bizonyos kémiai eljárásokkal ki lehet választani olyan anyagokat, melyeknek rádióaktív tulajdonságaik vannak s ezek a tulajdonságok abban nyilvánulnak, hogy sugarakat bocsátanak ki magukból. Ezeket az orvostudomány elsősorban rákosdaganatok elpusztítására használja fel, de alkalmazzák bőrbetegségekre, vérhajók, csúszos, köszvényes és idegzsebás bántalmaknál is.

A Curie házaspár felfedezése tehát sok kin, szenvedés enyhítésére és sok-

sok élet megmentésére szolgált azóta és fog szolgálni a jövőben. S amikor most a házaspár másik tagja a túlfeszített munka folytán hirtelen elhalt, hajtjuk meg fejünket ebben a mindnyájunk gyászában s emléket kegyelettel őrizzük meg lelünkben.

Ezzel a szomorú hírrel egyidejűleg olvashattuk viszont a „korszakalkotó” találmányt, melyről azt mondhatjuk, hogy éppen csak ez hiányzott nekünk, hogy egy tudós felfedezte azokat a halálsugarakat, amelyek megbomlasztják a vért és egy vízes szintelen folyadékká változtatják. Kísérleti állatokkal bizonyította be, hogy a vér valósággal vízzé válik azok ereiben, akiket ez a sugár elér.

Milyen elszomorító jelensége korunknak, hogy míg az egyik zseni egy életen keresztül azon fáradozik, hogy miképpen használjon legjobban az emberiségnek, addig a másik zseni agyát az foglalkoztatja, hogy miképpen árthasson emberitársainak. S nyugodtan állíthatjuk azt is, hogy az utóbbi felfedező találmányát a Nobel-díjjal is jobban fogja tudni értékesíteni.

Mi ezzel a „korszakalkotó” találmánnyal kapcsolatosan egyelőre csak azt vagyunk kénytelenek leszűrni, hogy megint el kell búsulnunk egy közmondástól, mely eddig úgy szólt: „A vér nem válik vízzé!” Bár válnék vízzé legelső sorban a felfedezőjében!

állami és gazdasági élet minden ágazatában az időszerű kérdéseket, szem előtt tartva a sürgősséget és az összes rendelkezésre álló eszközökkel való segítségnyújtási lehetőségeket. Mindeki előtt ismeretes ennek a kérdésnek nagy jelentősége. Hiszen nagyrésztben ettől függ a mezőgazdasági termények értékesítése, mert a jó utakon sokkalta kisebb költségekkel lehet piacra szállítani az eladásra váró cikkeket, ami különösen a mostani nehéz értékesítési viszonyok között nem lehet közömbös. De nagy jelentősége van ennek a munkanélküliség enyhítése terén. A milliókra rugó utépitési kiadá-

soknak jelentékeny része jut ugyanis munkabérekre, ami ezekkel és ezekkel fogja csökkenteni az ellátatlanok számát.

Rokonvonatkozású kérdések kerültek szőnyegre a második tanácskozási napon is. A telepítés és általában a földbirtokpolitika reformja szintén olyan ügy amelynek hivatása támogatást nyújtani a nehéz sorsban élő mezőgazdasági lakosság számára. Az előre látni nem lehetett gazdasági bajok az eredeti földreform sikerét tudvalevőleg megheiusították és most az egészségesebb elveken épülő földbirtokpolitika, különösen pedig a telepítés hivatott arra, hogy a

földbirtokmegosztásban megfelelő állapotokat teremtsen, minél nagyobb tömegek bevonását tegye lehetővé a nemzeti termelésbe, hogy mentől kevesebb legyen a nincstelenek száma. Szorosan összefügg ez a kérdés az egykeproblémával is, mert ha könnyebb lesz a megélhetés, akkor a gyermekáldás sem fog olyan gondokat okozni, mint ahogy ez ma, sajnos, sok helyen van. A hitbizományi reform, amely szintén szóba került, ugyancsak hozzá fog járulni a kereseti lehetőségek emelkedéséhez.

A belpolitikai élet problémái közül említésre méltó, hogy a választójogi reformnak már folyamatban lévő előkészítéséről is beszámolt a belügyminiszter, s a munkálatok haladása nagyon valószínűvé teszi, hogy ősszel a törvényhozás is foglalkozhatik ezzel a reformmal s annak elfogadása után titkos szavazás lesz az egész országban. Mindezeket kívül több pénzügyi természetű, továbbá külpolitikai vonatkozású kérdés is foglalkoztatta a pannonhalmi minisztertanácsot, amely ennek folytán valóban minden időszerű feladatot nemcsak megbeszélt, de megoldásra is előkészített.

A kormány tagjai azzal a tudattal távozhattak Pannonhalmáról, hogy jól végezték munkájukat. A magyar történelmi mult nemes emlékei között a jelenben szükséges akaraterevel és hozzáértéssel dolgoztak a pihenésre szánt napokban is és jutalmuk az a helyzetjavulás lesz, amely a munka nyomán támad, reméljük hamarosan, a nemzet minden társadalmi rétegében.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Zia tanti a kedves szomszéd.

Írta: MERCURIUS

Apám köztisztviselő volt. Tipikus kispolgári egzisztencia. Életpályáján mindig nagyobb gondmezőkre lépett, mert a család szaporodásával növekvő szükségleteknek alig kullgott utána a fizetése. Mégsem nélkülöztünk sohasem, mert ketten anyámmal mindig kiokoskodtak valamit, ami tovább vitte létünk sajkláját a látható és láthatatlan békonyok között. Évről-évre egyformán beköszöntött a karcsony a maga örömeivel s bár nem daskálkodtunk soha holmi cukorféle nyálkságokban, azért egyetlen esztendőben sem ettünk kevesebb befőttet, cukros dinnyét, cukros diót, mint a másokban.

Egyformán folytak a napjaink is: ki iskolába, ki óvodába indult a reggelizés után, megkaptunk minden nap a tizórait is, amit aztán elcsereberélhettünk más egyéb enniválóért, vagy esetleg értékállóbb dolgokért pl. golyó, tömör gumilabda, csuzli stb. A délutáni foglalkozás után hazaérve várt már az uzsonna-kávé is, aminek a fogyasztása közben kellett rendszerint beszámolni édesanyáknak napközben kivívott sikereinkről, vagy balszerencséről. Uzsonnánál nekünk igen kedves, de ritka változatosságot jelentett, ha kávé helyett szalonnát kaptunk, jó házi füstölt szalonnát. Az ilyen uzsonna

édesanyáknak nagy teher volt, mert apróra kellett vágni a szalonnát, ugyanannyi részre kellett beszabdálni a kenyeret, minden kenyérdarabkára rárakni egy kis darab szalonnát, még azt is kiszámítani, hogy az orgonásip sora szerint sorakozó magzatainak a gyomrárt a korukhoz mérten terheltesse, ez négy gyereknel legalább egy órai munka. Ezért volt ritka eset, hogy uzsonnára szalonnát kávéztunk. Az uzsonnázás művelete sem volt oly egyszerű, mint a kávézásnál. amit bizony sokszor nagy immel-ámmal ittunk csak és a végét már úgy kellett belénk erőltetni. Mikor szalonnát uzsonnáztunk, először is megszámoltuk, hogy mennyit kaptunk, aztán, ha egy darab kenyérről hiányzott a szalonna, azt megreklamáltuk, ha azonban a kenyér volt kevesebb, azért nem szóltunk. Ha minden rendben volt idáig, akkor mind a négyen leültünk édesanyánk lábához a „dobogó”-ra, vagyis az ablak alá szerkesztett emelvényre s mikor egy-egy szalonnát enni kezdünk, mindég be kellett mondani, hogy „egy szalonna, egy kenyér.” Ha a bemozdások gyorsan következtek valamelyikünk-nél, akkor édesanyánk rászólt a büntőre: „Te gyerek! ne siess!” Ezt meg kellett érteni annak, aki hibás volt. Ha nem értette s tovább zabált a meg nem engedett tempóban, a következő figyelmeztetés az volt, hogy:

— Megverlek, ha a gyomrod elrontod és nem kapsz több szalonnát az idén.

Ez aztán már sikeres fenyegetés

volt, mert akinek szólt, legkésőbb készült el az uzsonna után kezdődő mese hallgatáshoz, ami alkonyattól lámpagyújtásig tartott. Én ugyan sokszor már régen megeltem a szalonnát is, meg a kenyeret is, mikor még mindig mondtam megfelelő időközökben, hogy „egy szalonna, egy kenyér”, vagy variáltam olyanformán, hogy „kis szalonna, nagy kenyér”, különösen, ha a kenyér már száraz volt, és a friss kenyérnek a szagát éreztem kicsapódni az éléskamrából, fiatalabb testvéreim azonban nem mertek erre a vakmerőségre vetemedni, de nem mertek elárulni sem, csak csendesen kuncogtak, mikor észrevették, hogy már régen elfogyott a szalonnám is, meg a kenyérem is, és még mindig mondom az ezen alkalomra faragott verset.

Ehhez hasonló rendszerességgel folyt az egész életünk. Ebéd pontosan tizenkettőkor, vacsora pontosan hétkor, az ételekben való válogatás ismeretlen volt előttünk, pedig hát hol van az a gyerek, aki minden ételt egyforma jó szívvvel eszik?

Édesapám irtózott a gondolattól, hogy házat vegyen, vagy építsen, ennél fogva partájokként költözködtünk a család növekedésének az arányában mindég tágasabb lakásokba. A gyerekesz felfogóképességével és szókincsével kereszttelük el minden egyes lakásunkat, mindég valami furcsaságnak tetsző tulajdonsága után. Ma is így él az emléünkben, hogy volt békás kertünk, gangos házunk, thujás

kertünk, laktunk a varga házban, timárudvarban, a bagolyvárban, a várkastélyban és még ki tudja, hol?

Voltak ezek közt lakások közt barátságos magános, kertes házikók, mi azonban jobban örültünk az olyan lakásnak, ahol szomszédok is voltak, főként gyerekek, hátha még kert is volt, akkor igazán otthon éreztük magunkat már a belépés pillanatától.

Ilyen mindenféleképpen kedvünkre való lakás volt a várkastély. Több szomszéd, sok gyerek, szóval meg volt a várkatonaság. Nagy, tágas udvar, az udvar végében kétakkora kert. Az udvar két felől házakkal, egyfelől a fűskamrák s egyéb helyiségekkel, negyedik oldalról magas kőfallal kerítve. Az udvarra egy hosszú kapualján át lehetett bejutni, aminek a közepén két egymással szemben álló buvófülke volt, két szilbak számára. Ha háborút játszottunk, ezt állandóan megszállva tartottuk, hogy az ellenséget itt lehessen legelsősorban semmivé tenni. A ház előtt az udvar felől hosszú L alakú nyitott tornác, a szobák rácsos, ódon ablakokkal, a rácsos azonban ki lehetett még bujni, egyik szoba az a konyha bolt-hajtásos, valójában úgy nézett ki, mint egy kisebbajtú lovagterem. A ház felett két tőrszindelytől, két padlással egymás felett, amelyikből a felső nekünk gyerekeknek óratornyként szolgált, — persze csak akkor, ha meglehetősen zajtalanul tudtunk felsurranni az éléskamrán át az alsó padlásra s azon át lebujjhegyen az

Uj üzlet!

Szép és kellemes

lesz otthona, ha

BUTORÁTdusan felszerelt butoráruháza-
ban vásárolja.

LÖWY GYULA butoráruház

Salgótarján,
Fő-utca.

Uj árak!

R. k. templom
mellett.

Diszpolgári oklevél-átadás Heréden.

Az egész járás népe ünnepelte dr. Sztranyavszky Sándort.

Nagy ünnepe volt Heréd községének, midőn a képviselőtestület március 12-én hozott egyhangu indítvány alapján való határozatával diszpolgárává választotta dr. Sztranyavszky Sándor ny. államtitkárt, a Nemzeti Egység országos elnökét, városunk képviselőjét ezen határozatról szóló diszokmányt az ünnepeltnek átadták. Vasárnap már a kora délutáni órákban özönlött a vármegye minden irányából a diszes és előkelő közönség. Minden járás területéről voltak ott bőven s elsősorban a sziráki járás népe, mely községként képviseltette magát zászlók alatt. A szomszéd salgótarjáni járás népszerű főszolgabírájával Veres Zoltánnal élén jelent meg küldöttséggel. Hatvanból pedig Lévy Mihály c. püspök a város több tekintélyes polgára társaságában.

Dr. Sztranyavszky Sándor, Radvanszky Albert báró földbirtokos, dr. Söldes Béla Nógrád és Hont vármegyék főispánja és vitéz Tabódy Tibor országgyűlési képviselővel együtt érkezett Herédre, hol a község, illetve a járás és vármegye határán Szuczevich Sándor járási főszolgabíró fogadta. Innen festői lovasbandériummal az élen történt a bevonulás. A községben Duray Edith kis magyarruhás baba üdvözölte a diszpolgárt és átnyújtott egy virágkosztot. A leventeszázad parancsnoka Fazekas Sándor aljegyző jelentését adta, majd annak arcvonala előtt vonult el Sztranyavszky Sándor. A község háza előtti diadalkapunál a képviselőtestület élén Duray Károly körjegyző köszöntötte a következő beszéddel: Kegyetlen Uram! Méltó-tasson megengedni, hogy Heréd község képviselőtestülete és egész lakossága nevében a legmélyebb hódolattal köszöntsem, midőn a mi egyszerű kis falunkban, meghívásunkra megjelenni kegyes volt. Büszkeséggel és örömmel köszöntjük Nagyméltóságod magas személyében azt a törhetetlen akaratu és kiváló hazafias erényekben gazdag államférfit, aki bölcsességével, kitartó munkásságával és az Isten iránti félelemmel látja el hivatását, melynek egyetlen célja a szebb és boldogabb magyar jövődönnek a béke jegyében, de mindenkor az igazság útján való biztosítása. Az emlékek után is áldott rögökre lépett nálunk Nagyméltóságod, hol gyöngédelkü nagyatyja és édesatyja találta fel egykor otthonát. Midőn köztisztviselőben és megbecsülésben álló

elhunytak nemes lelkükben és páratlan emberszeretetükben méltó utódját Nagyméltóságodnak magas személyében üdvözöljük, kérjük a Mindenható bőséges áldását egész életére.

A község háza Szuczevich Sándor főszolgabíró elnökletével megkezdődött a diszpolgárátadás s értékes megnyitóbeszéde után, midőn a küldöttség Sztranyavszky Sándorral visszatért, a legemeltebb szellemben folytatódott. Genzor József esperes-plebános szeretetteljes érzésektől áthatott szavakkal emlékezett meg arról, hogy 32 esztendő alatt, mióta a község lelképásztori hivatását ellátja, mily sok nemes tulajdonságát ismerhette meg Sztranyavszky Sándornak, aki egész életét a köz szolgálatára szentelte. Büszkeségét és ragaszkodását kívánja Heréd község kifejezni a diszpolgári oklevéllel, melyet midőn átnyújtott, a jövőben fokozottabb és még erősebb kapcsolatoknak tekint. Méltóságos János kisgazda megemlékezik arról, hogy mily sokszor adta már jelét diszpolgárak a falu népe iránt mindenkor ragaszkodásának és ezért valamenynyűk tántoríthatatlan hűsége és megbecsülése kíséri magas személyét. Szekei Andor ev. lelkész az összes társadalmi egyesületek nevében mond üdvözlést annak, akinek neve fényt és dicsőséget áraszt a községre. Aki lehaol mindig a kisemberekhez példás hazaszeretetre buzdítva segíti őket. Nemcsak hivatala, de a szíve is nyitva áll mindenki előtt. A Nemzeti Egység országos elnöki állásában pedig az erre leghivatottabb egyént látja benne, kit az ország milliói követnek.

Sztranyavszky Sándor állott fel ezután szólásra. A diszpolgárátadás választásánál néha divat, néha nem, de a jóhiszemű emberek előtt mindenkor a divat szerint alakul, vajon van-e valaki akit ezzel meg akarnak becsülni vagy nincsen. A nemzet felleggel mindenre és érzéseinek kifejezését ad. A közszolgálatnak teljesítésében különböző elvek szerint szoktak eljárni. Egyesek a közszolgálatot hivatásból teljesítik a megélhetésük megteremtése érdekében és ez is tiszteletet érdemel. Közszolgálatot szoktak teljesíteni sokan saját maguk részére anyagi, vagy más eredmények elérése érdekében, itt már kisebb elismerés jár ezért. De a legnagyobb tisztelet annak jár, aki kötelességét önzetlenül és fanatikus hittel teljesíti. A polgár fogalmát a jog és kötelességek jellemzik, de a jog-

nak mindig háttérben kell maradnia a kötelességgel szemben. A jog jár a polgárnak, de a polgár részéről a kötelességnek hű teljesítése mindenek fölött jár a hazának. A kötelességteljesítés téglái a becsületes önzetlenség cementjével alkotják azon szilárd alapot, mely soha meg nem inog és senki által el nem kobozható. A diszpolgárságban kevesebbet vél a jogból, de többet a kötelességből. Az oklevélből nem jogot de fokozottabb jogcímet érez kötelességének teljesítésére a községgel szemben és ezt teljes mértékben vállalja is. Heréd eddig kapcsolatban a kegyetlen érzések alapján állt és ezeket mindenkor nagyra értékeli. Mai minőségben azonban még fokozottabb mértékben és becsületes jószándékkal kíván a község érdekében mindig cselekedni. Igaz szívetlenség diszpolgárrá választását, hogy ezzel is összeforrott jobban a község becsületes magyar népével.

A főszolgabíró zárószavai után a Hymnus éneklésével a diszgyűlés végetért.

Ezután Sztranyavszky Sándor a község háza előtti térre ment, hol a sziráki járás 28 községének küldöttsége várta. Hangay Ruppert palotási esperes-plebános meleg szavakkal köszöntötte a járás minden lakosa nevében a talpig férfit, akinek személye iránt mindenki csak őszinte hálával és ragaszkodással viseltetik. A mai nehéz és küzdelmes élet fokozottabb mértékben sürgeti az összefogást. Heréd diszpolgára a leghivatottabb ember arra, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök, a Nemzeti Egység hatalmas mozgalmának vezére bizalmából is az országos elnöki székbe üljön, mert Sztranyavszky Sándor mindenkor felülemelkedett a társadalmi és felekezeti kereteken és lelkes magyar szívével támogatott minden becsületes törekvést. Kéri őt, hogy diszpolgárságával Heréd községen túl is terjessze ki jóindulatu támogatását a járás minden községére.

Az ünnepelt köszönő szavaiban hálás szívről fordul a járás lakosságához és elismeri, hogy őt törekvéseiben eddig is mindenkor bizalommal támogatták. A testvéri érzést tekintve annak, mely a jobb jövőnek egyik alapja. Krisztus tanítása ez, hogy a boldogabb jövődöntésre lehet felépíteni. Az emberek sokszor nem a testvéries érzések alapján cselekszenek. Felreértik a Megváltó tanítását s nem szeretetét hirdetik, de gyűlöletet. A testvéries érzés kiépítéséhez kell, hogy az emberek szívében az egymás iránti feltétlen megbecsülés és bizalom találjon otthon. Gömbös Gyula kereste az utat ezen emberi érzések felé és azt a nagy nemzeti mozgalom során meg is találta. Áldozatos magyar lelkeket kíván ma a haza, akik áldozni nem másoktól várnak, de maguk áldoznak. Büszke arra, hogy a sziráki járásban visszhangra talált a Vezérszava és törekvése és gyökeret vert itt a nemzeti egység gondolata. A testvéri szeretet szavaival viszonzozza a járás ragaszkodását.

Lévy Mihály c. püspök hatvani prépostplebános közönte Sztranyavszky Sándort a szeretetnek apostoli lelkű hirdetőjét, akit évtizedek óta ismer, figyeli politikai munkásságát és különösen nagyrabecsüli mindenkor emberszeretetről tanuskodó önzetlen fáradozásait.

Az elhangzott beszédek hatása leírhatatlan volt és a leglelkesebb ünnepelést jelentették az országos elnök számára. Ennek lassu csillapodtával Sztranyavszky Sándor szűkebb kíséretével sétára indult a községben. Tisztelegő látogatást tett Genzor József esperes-plebánosnál, aki otthonában a járás több papjával az élen fogadta vendégeit. Ezután nagyatyja néhai Sztranyavszky Péternek volt lakoházát tekintette meg, hol mindenki által ma is emlékében áldott édesatyja néhai Sztranyavszky Géza volt balassagyarmati körjegyző is gyermekkorát élte, végül a derék Podonyi családot látogatta meg, nagyszülei sok évtizedeken át volt derék gazdasági alkalmazottjának ma is szorgalmas és becsületes gazda leszármazottjait, — majd a község bíráját Juhász Imrét kereste fel.

Este diszes áldomás zárta be az ünnepséget, melyen közel kétszázan vettek részt és a háziasszonyi tisztet a község földbirtokosnője Brüll Herta látta el. Itt Medveczky Imre kántortanító, a Nemzeti egység herédi szervezetének elnöke lelkes pohárköszöntőben fejezte ki háláját, hogy az országos elnök megjelenésével oly felejthetetlen napot szerzett a községnek. Sztranyavszky Sándor mélyen

szántó gondolatokban utalt arra, hogy Magyarország miniszterelnöke e napokban a kormány összes tagjaival Pannónhalmán tanácskozik és oda ment a megszentelt ezeréves falak közé a bencések otthonába, akik a dicsőséges magyar multban mindenkor a legnagyobb részt vették ki oktató, segítve a magyar nemzetet, ma is egyik leghatalmasabb oszlopai a hazának. A történelmi levegő és a bencés atváknál uralkodó szellem a legalkalmasabb komoly és nagyfontosságú országos ügyek megtárgyalására. Különös rendelkezése a sorsnak, hogy például ilyen nagy és a nemzet jövőjére messze kiható kérdés, mint a telepítések és választójog kérdése, éppen ezen kólostorban és fenkölt lelkű szerzetesek otthonában vitatnak meg, ahol egy évezred előtt is hazánk megalapozásának kérdései foglalkoztattak mindenkit. Ő is erőt meríteni jött nagyatyja és atyja szülőfalujába Herédre, sokat látott, hallott a faluban és boldognak érzi magát mindig ha a jövőben is a község falai közé jöhet. — Végül Lévy Mihály c. püspök emelt poharat Sztranyavszky Sándorra, a nemes és gyöngédelkü férfiúra, akinek nemes lelkületét az egész napon teljes megnyilatkozásában látta állandóan azokban a drága gyöngyökben, melyek hazánk eme nagy államférfiának szemében csillogtak.

Városunkból az ünnepségen Veres Zoltán, Szenté László, Kiss Lajos, dr. Matyasovszky Kálmán, dr. Ágah László, Tallian József, dr. Lapsánszky János és Partényi Béla vettek részt és üdvözölték az országos vezért, akinek jólesett, hogy városunk fiait is maga mellett láthatta.

v...z

Hírek és különféle

Egyházmegyei hírek. A roznyói egyházmegyei főhatóság Zagypál-falvát önálló plebániává nyilvánította s az egyházközség első plebánosává Demeter Bertalan ottani lelkészt egyidejűleg kinevezte. Legközelebb a plebános beiktatása is megtörténik. Ugyancsak az egyházmegyei főhatóság Illés István ujmisést Kazárra, Demény István ujmisést pedig a szünidő tartamára helyettesítéssel bízta meg.

Első szentmise. Fodor Ernő, — kinek édesatyja mint MÁV segédtsízt hosszú ideig teljesített városunkban szolgálatot — i. hó 1-én Rákocsabán mondta első szentmiséjét, mely után első funkciója szülei 25 éves házasságának megáldása volt. Az ujmisést papot Esztergomban jun. 24-én szentelték pappá a bazilikában.

Áthelyezés. Olay István s. lelkészt Sátoról Ózdra helyezte át az egri érsek. Az egy esztendővel ezelőtt felszentelt fiatal papot ezen áthelyezéssel nagy kiüntetés érte, mert az ózdi fontos és minden tekintetben értékebb pozíciót idősebb lelkészek szokták elnyerni.

Névváltoztatás. Szpiska Mihály erdőmérnök, a salgótarjáni erdőhivatal vezetője családi nevét Seimeczy-re változtatta.

Kinevezés. A m. kir. vallás és közokt. miniszter a 77.328/1934. VII. a. főosztály számú rendeletével: Szenté László kormánytanácsos, salgótarjáni paplakgyári igazgató, Horváth Gyula pápai káplán, kisterenyi esperes-plebánost, dr. Csengődy Lajos salgótarjáni ág. ev. lelkészt, Csekey Sándor kazári főjegyzőt és Sztankovits János okl. polg. isk. tanár, salgótarjáni áll. el. isk. igazgató-tanítót, a Nógrád és Hont vármegyék törvényhatósági iskolán kívüli népművelési bizottság tagjait — az 1934. évi szeptember hó 1-től az 1937. évi június hó 30-ig terjedő 3. éves népművelési időszak tartamára — kinevezte.

Református harangavatás. A ref. Egyház híveit értesítjük, hogy harangjainak ünnepélyes felavatása 1934. évi július hó 18. (szerdán) d. e. 1/2 órákor lesz. Ugyaneznap tartja a drégelypalánki református egyházmegye első ízben Salgótarjánban évi rendes közgyűlést. Erre való tekintettel is felkérjük testvéreinket, hogy ezen alkalommal minél nagyobb számban jelenjenek meg az istentiszteleten. A felavatási beszédet Nagy István esperes tartja. — Lassu, kitartó munkával eljutott a kis, de lelkes tábor odáig, hogy templomának tornyába felhuzzathatja a harangokat, melyek i. hó 18-án megszólalnak, hogy ébresszessék, figyelmeztessék a nyomor, vagy jómódban

örtoronyba vezető lépcsőig, A kertben csodálatosan szép és illatos lilás-rózsaszín ibolya termesztés májusi időben, gyöngyvirágnyílás előtt. A kertünk körül már csak kertek voltak, természetesen kerítéssel, de szerencsére elég alacsony kerítéssel, így ha a vár nem állt ostromzár alatt, könnyen lehetett azokban portyázni, ha a szomszédoknál szélcsendes idő volt, vagyis főként kora reggel, meg napszállat után. Ilyenkor leltük a legizletesebb gyümölcsöket is a fák alatt, volt ugyan a mi kertünkben is elég gyümölcs, de hát ahhoz se bátorság, se ügyesség nem kellett, hogy birtokba vegyük. Természetes, hogy nagyokat hallgattunk, mikor a szomszédok panaszkodtak egymásnak, hogy valaki mindig felszedi az éjszaka lehullott almát, szilvát. Ebben sem hűgaim, sem öcsém, — aki akkor két esztendő volt, — nem tevékenykedtek, ez az én és velem egykoru várórségbeli bajtársamim vállalkozása volt.

Mink az L alakú folyosó hosszabb száránban laktunk, a rövidebb szárán pedig egy másik család. Egy nyugalmazott tanítóbácsi, a tanítónéni és három fiuk. Ezek már mind hivatalba jártak, cigarettáztak, a legkisebb öszre katoná-

nak készült, szóval ezek már nem számítottak a várórségbe. A néni nagyon különös teremtes volt. Szikár, vékonyalak, erős fekete szemöldök, villogó fekete szemek, keskeny saszor, lefelé görbülő, beszédközben is alig mozgó keskeny ajkak, amik közt délelőtt úgy 10 óra felé az az napra szóló adagból a reggelre következő első szivar lógott lefelé s füstölt, mint egy jóindulatu lokomotív. Csak azért jelent meg 10 óra tájban az első szivarral az udvaron, mert épenhogy befejezte reggeli toalettjét és reggelijét. Hétköznap, vagy ünnepnap, egyformán ez volt életrendjének első szabálya, hogy 10 óra előtt nem volt látható. Fiaskái már el is fáradtak tán a napi robotban, az öreg tanítóbácsi már visszatért hajnali sétájáról, mikor ő ébredezni kezdett. Bebeszélte nekik, hogy egész éjjel nem tud aludni, csak reggel héttől féltizig, így az vasárnap és ünnepnap az öregur a három fiuval járt sétálni, hogy ilyenkor se zavarják a Zia mama csendes szendergését. Zia mamának tehát egyformán virradt akár hétköznap volt, akár vasárnap, akár nap zűtött, akár esett, akár szél fújt, akár havazott.

(Folyt. köv.)

LIGET VENDEGLÖBEN

folyó hó 15-én vasárnap délelőtt 11 órától záróráig
BOBÁR KATÓ öttagú tánczenekara és
Radics Jenő teljes cigányzenekara hangversenyez.

ZÓNAREGGELEI.

DÉLUTÁN TÁNC AZ ÚJ TÁNCBETONON

SALGÓTARJÁN MULTJA.

Dornyay Béla munkásságát mindenki ismeri a városban. Tudjuk, hogy mennyi időt és agyfesztetést áldozott arra, hogy más vidékek földrajzi, földtani és turisztikai feltárása mellett a város és környékének jelenét és múltját ismertté tegye. Nem volt tehát meglepetés, amit mult számunk hasábjain 6 maga jelentett be, hogy Salgótarján multjára vonatkozólag mily fontos okmányokat fedezett fel. Szinte vártuk, hogy kutatókészsége és alapossága nem fog megnyugodni az eddigi eredményekben, hanem egyszer mégis csak fényt derít e vidéknek oly történelmére, amely okmányok, tárgyi emlékek hiányában eddig homályban volt.

Azokat a kísérleteket, amelyeket a város történelmének megírására útjára engedtek, jórészt „A Munka” kezdeményezte és a „Salgótarjáni Almanach” több kötetlen keresztül folytatta. Valahogyan azonban ez a történetírás inkább az utolsó évtizedek eseményeinek tárgyalására vonatkozott s a régebbi századok történései és eseményei szinte csak a törökudulások idejére tudnak néhány leírást felmutatni ezeknél a kísérleteknél. Reméljük, hogy a homálybavesző századokról egy ember önzetlen munkássága mihamarabb többet fog tudomásunkra adni,

hogy büszkeségünket is emelje tudásvágyunkon kívül.

Szükség van erre, mert tulsokszor halljuk e várost becsnélni az itt lakóktól, akik sem jelenével, sem multjával nem tudják magukat azonosítani. Pedig nem kell messzire mennünk, hogy jó néhány városában Magyarországnak megtaláljuk a localpatriotismusként oly fokát, amelynek legalább egy töredékére itt is szükségünk volna. Arra a jogos büszkeségre és sokszor féltékeny körülbástyázásra, amely a salgótarjániak szellemi és természeti tulajdonait a magáénak vallja s annak részesévé nem mindenkit szeretne beavatni. Küzdelmet, munkát, próbát követelve, amely méltóvá tenné, hogy e város tagjává lehessen.

Hiszen nézzünk csak széjjel. Néhány évtizede csak, hogy itt a modern értelemben vett munka megkezdődött és kegyeretlen Tarján helyén modern város keletkezett, amelyben lüktető ipari, kereskedelmi élet keletkezett s amelynek szénbányászata, vas és üvegipara nem országos, hanem világhírre tett szert és ma is márkát, kitűnőséget, jószágot jelent. A természeti adottságokat jól tudjuk emberek, kiváló koponyájú mérnökök, igazgatók és nem utolsósorban szakképzett,

elkes munkások ezrei formálták világot bejáró produktumokká. Emberek, akik salgótarjániak voltak s ma is azok. Nincs mit szégyenkezni a jelen miatt, sőt minden ok meg van a büszkeségre.

Ha hiányzott valami a multnak lezármasági kapcsolataiból, hogy ezt a modern pezsdülő ipari csodavilágot átíveltesse régi századok dicsőséges magyar életébe, azt most Dornyay munkássága próbálja kibogozni.

A multnak emberei is csak salgótarjániak voltak. Ha nem is laktak itt a völgyek mélyén, de ugyanők uralták a Salgó, Pécskő, Baglyos, Somoskő, Ajnácskő várait s lakták a várak aljához tapadó fecskéfészek jobbágy lakásokat.

A Karancs, Medves és Salgó oldalai ma is ugyanazok, ahol a régiek, őseink vadásztak, éltek, munkálkodtak s talán öntudatlanul megteremtették a mi életünknek, a mai értelemben vett földművelésnek alapjait.

Akkor a vár és fegyver volt a történelem, ma a csákány és villanydrót, de ez a történelem, ne felejtjük el soha, mindig salgótarjáni volt és lesz, amelyre büszkének kell lennünk.

Ehhez a büszkeségdombhoz, amelyre várjuk, hogy minden tarjáni rá lép egyszer, hordja a rögeket Dornyay Béla. Hála néki!

Dr. Tóth Máttyás szindarabja zsúfolt házat vonzott.

Péter Pál napján és előtte való este ünnepi hangulat uralkodott a színházteremben. Dr. Tóth Máttyás városi aljegyzőnek első ilyen irányú irodalmi termékét adta elő Radó László kiváló társulata, helybeli hölgyek és urak kedves és ügyes szereplése mellett.

A darab címe: **Faunszerelem**, mely egy álomban meséli el két tudós kalandját, akiket a tudományszomj a faunok boldog, szerelmes világába vezetett s akiket halálos veszedelem és a bájos nimfák iránti szerelmek felváltva gyötörték, míg végre nagy izgalom után a sívár valóságba csöppentek vissza.

A függöny előtt Téglássy Emmi mondott kedves prólogot, melyet dr. Tóth Máttyás irt ezalkalomra.

A színterben függöny káprázatos színpadot vetített a kíváncsi publikum elé s az őserdő és felkelő hold mesteri kulisszái mindvégig látványosságszerű hatást gyakoroltak.

Maga a téma kedves, nem hosszú lélegzetű, de szerencsés. A fantáziák és lehetőségek nagyszerű harmóniában, a tudomány és boldog nemtörődömség álomban megoldódó és összekapcsolódó játékokban, táncban, zenében egyenlítődnék ki. — A stilszerű és művészelkekhez illő sok kötött beszéd, melyet kiváló tehetséggel Szécsi József a színtársulat karmestere zenésített meg, a nagy műveltség lehetőségét nyújtották a hálás publikumnak, mely már az első felvonás után hívta lámpák alá a darab szövegét és zenei szerzőit, akik közül különösen dr. Tóth Máttyás volt mélyen meghatva, aki az első szerzői siker lámpalázas perceit élte át.

A két szerző kiváló és tehetségre valló szerzeményének sikerében Perényi Kálmán kitűnő színész is osztozott, aki a teljes rendezést vállalta, az érdekes táncokat betanította s mint kitűnő Faunbíró a bájos és szellős ruhájú nimfák „mámorek” csapatát kellőképpen fegyelmezte, ami az egyik színházlátogató ur azon véleményét is kiváltotta: hogy Perényi László nem ijedne meg már a feleségétől sem (t. i. ha volna).

Az új szerzők kiváló és elismeréseméltó törekvéseire gratulálunk és további sikert kívánunk!

Színházi műsor. Szombaton 14-én *Bereg* Oszkár európai hírv. művész vendégjátéka: *Valuta* c. darabban. — Vasárnap (15-én) d. u. fel 4-kor 20–60 filléres helyekkel: *Tánc a boldogságról*. — fel 6 órakor *Vadregény* délutáni helyekkel. — Vasárnap este fel 9 órakor *Szabad a csik* operett bérletben. — Hétfőn (16-án) *Bereg* Oszkár vendégjátéka: a *Morium* (mámorek és szerelmek) c. 4 felvonásos drámában. — Salgótarján város közönsége nem pártolja Radó László színtársulatát azzal a megszokott sűrű látogatással, mely szinte páratlanul állt az országban. — Téglássy Emmi keddi jutalomjátékán is volt elég hely üresen. — Witt Böske csütörtöki jutalomjátékán csaknem zsufolásig megtelt a színház, mert hiszen Witt Böske régi kedvence városunk színpártoló közönségének! — Az utolsó hét előadásaira ismételtelen felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy elsősorban az állandó otthon nélkül bolyongó kultúra-hordozókat támogassuk anyagiakkal, másodsorban e város ilyen szempontból is jó hírnevét megtartsuk.

Élelővészlet. A helyőrség alakulatai f. évi augusztus hó 1-én 7 órától 14 óráig és 2-án és 3-án mindkét napon 10 órától 12 óráig a Somoskőújfalutól DNY-ra fekvő területen élelőgyakorlatot tartanak. A lakosság a fent jelzett időben ezen veszélyeztetett területen ne tartózkodjék és a Somoskőújfalú—Bocsárlapujtő és a Bocsárlapujtő—Karancsberény taligautat ne használja, mert életveszélyes. A Bocsárlapujtő—Karancsberény II. rendű műút használható.

Frontharcos mulatság. A Zagyvapálfalvi frontharcos csoport június hó 24-én jól sikerült nyári mulatságot rendezett, a Zagyvapálfalvai kaszinó kertjében. A mulatság főrendezője Pál Imre ápoló volt több frontharcos bajtárs segítségével, kiket dícsért illet a szépen megrendezett napért. A mulatságot verseny kuglizás előzte meg, melyen husz értékes tárgyat osztottak szét a nyertesek között. Este 8 órakor tombola játékot rendezett a csoport, 40 nyeregménytárggyal, melyből minden ötödik jegy nyerőszám volt. Bárányt, kalapot, háztartási dolgokat stb. nyertek a szerencsés számmal rendelkezők. A tánchoz a

Istenről megfedekezett embereket a lelki kötelezettségekre és földi mulandóságra. A Református Egyház lelkeszi hivatala és presbitériuma szeretettel meghívja a testvér felekezetek érdeklődő tagjait is az ő bensőséges kis ünnepségükre, mely bár kevés külsőséggel, de annál nagyobb belső örömmel fog lefolyni a jelzett időben. Sz.

Ezüstmenyegző. Dr. Visnyovszky Rezső Nógrád és Hont vármegyék vezető tanfelügyelőjének családjában szép ünnepély volt. F. hó 4-én ülték Balassagyarmaton házasságuk 25-ik évfordulóját, amely alkalommal frigyüket a zárda kápolnában megáldották.

Zolnay Ferenc nyugalomba vonult. Tanítványainak, tisztelőinek, barátainak és felsőbb hatóságának elismerése és hálája kíséri nyugalomba vonulása alkalmából Zolnay Ferenc elemi iskolai igazgatót. Értékes, nemzetnevelő munkával eltöltött gazdag életét sokszor érte megérdemelt kitüntetés. Legutóbb is csak az arra legméltóbbakat érhető kitüntetésben, a Wodjányer-díjjal részesült. Nyugalombavonulása alkalmából a m. kir. közoktatásügyi miniszter a népoktatás terén hosszú időn át kifejtett buzgó és eredményes munkásságáért elismerését fejezte ki. Szépen főtársa csokorba az elismerés koszorúját Zolnay Ferenc homloka köré a tanfelügyelői bucsulevél. „Ha tanítói pályájának alkonyán visszatértek az elmúlt évekre, két fontos momentumot látok. Az egyik az, hogy 6 derék gyermeket nevelt fel nagy erőfeszítések mellett, a másik az, hogy milyen sokat tett a gyermekek és a felnőtt lakosság egész lényét fejlesztő erkölcsi és szellemi nevelés terén. Példás volt az iskolában, kiváló és lelkiismeretes mint igazgató, az iskolán kívül pedig a felnőtt nép erkölcsének, értelmiségének és anyagi helyzetének javítása körül hervadhatatlan érdemeket szerzett. Sok megbecsülésben és kitüntetésben volt része és mindig azért, mert minden tekintetben kiváló tanügyi tisztviselő, közbecsülésben és szeretetben álló társadalmi és kulturális tényező volt.” Zolnay Ferenc nyugalomba vonulása után mindnyájunk örömeire itt marad nekünk, Salgótarjánnak, hogy az iskola padjain kívül, most már az egyesületi és társadalmi életben folytassa tovább áldásos működését. Isten segítse, vezérelje és tartsa meg jó egészségben továbbra is.

Közügyülés. A HONSZ. h. csoportja f. hó 15-én vasárnap d. u. tartja évi r. közgyűlését a Városháza tanácstermében, melyre a tagokat ezúton is meghívja az Elnökség.

Kiadó három szoba, konyha, éléskamra és előszoba augusztus 15-re. Főucca 52 szám. Emeleti lakás.

Jó karban levő írógép jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedői figyelmesség. A Peész-féle cukrász üzletben a polgári iskolában jelesen végzett leánykák és fiúk egy-egy nagy adag fagyalt ajándékot kapnak. A tájékoztatás végett mindjárt ott a névsor is, hogy kik azok, akik az iskolai évet jeles eredménnyel fejezték be. — Nem az adagokintéti összeg nagysága, — bár 31 adag pénzben is számottevő a mai időkben — hanem a gyermekeknek mindenesetre jóleső figyelmesség, megengedhető megkülönböztetés, ambició-fokozás az, ami figyelemreméltóvá teszi ezt a kereskedői kedveskedést, mely bár reklámcélt is szolgál, a gyermekek-

nek azonban nagy örömet szerez és az ő ártatlan koruknak bizonyára egyik kedves emlékét fogja valamikor képezni a „jeles” fagyalt.

20 pengő jutalmat kap aki meg tudja mondani a nevét és pontos tartózkodási helyét annak a csinos, husz év körüli, alacsony, barna uri leánynak, aki f. hó 8-án vasárnap délután 1 órakor a Salgótarjánból Bpestre induló vonat 3. kocsiosztályán Buda, illetve Újpestre utazott. Értesítést levélben sürgős jellegre, vagy szóbelileg a kiadóhivatalba kérek.

AZ OMKE TILTAKOZÁSA.

Folyó hó 1-én délelőtt az OMKE salgótarjáni kerülete látogatott rendkívüli közgyűlés keretében tiltakozott Barthou francia külügyminiszter Bukarestben történt politikai kijelentése felett. A gyűlésben megjelent a város képviselőitében Horváth László h. polgármester, az adóhivatal részéről Domán Dávid tanácsos, az ipartestület részéről Paál Dezső h. elnök és számos iparos. Az OMKE központja részéről Nádor Jenő titkár jelent meg.

A Pannónia kerthelyiségét zsufolásig megtöltötték az érdeklődők. Herczog Ede elnök üdvözlő a megjelent vendégeket és a gyűlés megnyitása után bejelent, hogy az OMKE, mint érdekképviselő, amely sohasem politizált, mostan sem kíván politizálni, de a hazafias felháborodás arra kényszeríti az egyesületet, hogy Barthou francia külügyminiszter Bukarestben történt politikai kijelentése felett, nyilvánosan adjanak kifejezett felháborodásuknak. Singer Gyula titkár a határozati javaslatot előterjeszti, amelynek szövege a következő:

Határozati javaslat.

Az OMKE salgótarjáni kerületének július hó 1-én tartott rendkívüli közgyűlése keretében, a következő határozatot hozta:

Az OMKE. salgótarjáni kerületének rendkívüli közgyűlése, valamint az azon megjelent vendégek, mely felháborodásuknak adnak kifejezést Barthou francia külügyminiszter Bukarestben történt politikai kijelentése felett.

Mi salgótarjáni kereskedők, akik a határmentén élünk, megkettőzött sullyal érezzük Trianon átkát. El vagyunk szakítva a színmagyar szomszéd községektől, ahonnan a salgótarjáni kereskedelem táplálkozott.

Barthou külügyminiszter az 1000 év óta Magyarországhoz tartozó Erdélyt, Romániának kívánja juttatni. A magyar re-
viziót pedig jogtalanul tartja. Ezen meg-

határozásával szándékosan történelemhamisítást követ el, vagy nagyfokú tájékozatlanságot bizonyít. Akármelyik tény forog fenn, mi salgótarjáni kereskedők nem hagyhatjuk szó nélkül. Miért is azzal a kéressel fordulunk az OMKE központi vezetőségéhez, hogy sulyánál és tekintélyénél fogva hasson oda, hogy tiltakozásunk a M. Kir. Kormányhoz is eljusson és kérjük vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök urat, hogy a revízió érdekében kifejtett politikáját továbbra is azzal a kitartással folytassa, mint idáig tette. Végül kérjük az OMKE elnökségét, hogy határozati javaslatunkat körlevélben küldje meg a vidék összes kerületeinek, hogy a többi városok kereskedői is hangot adjanak eme égbekiáltó igazságtalanságnak, mert mi magyar kereskedők, akik Trianon miatt ugyyszólván teljesen elvérzünk, hangos szóval kiáltjuk, hogy nem, nem, soha! Salgótarján, 1934 július hó 1-én.

Singer Gyula s. h.
titkár

Herczog Ede s. h.
elnök

A javaslatot egyhangulag elfogadták. Utána Nádor Jenő az OMKE központi titkára magasszarnyalású előadást tartott. Előadásában foglalkozott a fizetésképtelenségek emelkedésével, külkereskedelmi kivitell, kartell, szövetségi és adózási kérdésekkel. Majd Horváth László v. tanácsnok emelkedett szólásra. Örömenek adott kifejezést afölött, hogy a kereskedő társadalmat hazafias nemzeti célok vezetik, amikor hangos szóval tiltakoznak a francia külügyminiszter Bukarestben elhangzott politikai kijelentése felett. Szóvá tette a megrendelések gyűjtését, ami az itteni kereskedelemre káros hatással van. 1—2 konkrét esetet is felhozott és rámutatott arra, hogy a helyi hatóság mindég a legnagyobb megértéssel igyekezett a jogos panaszokat orvosolni. Horváth László elhangzott szavai igen jó hatást váltottak ki a megjelentek között. Paál Dezső és ilj. Timaróczky Sándor felszólalása után a közgyűlés véget ért.

közkedvelt Demsár Tóni bandája muzsikált. A vidám táncoló párokat reggel felé is csak nehezen tudta hazaküldeni Kaitan Ede kaszinós. A mulatság anyagilag is sikerült, melyet a vezetőség zászlóalpra tartalékol. A sikerhez hozzá járultak a jószívű adakozók kik nyerevénytárgyakat ajándékoztak az egyesületnek. Az ajándékozóknak sajtó útján is köszönetet mond az egyesület. Fischer Ferenc b. ü. tanácsosnak ki a helyiségeket bocsájtotta rendelkezésére az egyesületnek. Szenté László kormánytanácsosnak, Zagyvapálfalvai Üveggyár r.-t. Igazgatóságának, Bp.-St. Vasgyár r.-t. Igazgatóságának, Rimamurány r.-t. Igazgatóságának, Meich János gyógyszerésznek, Römer Árpád, Bauman Adolf, Szántó testvérek, Nagy Lajos, Kertész Sándor, Kertész Aladár, Zp. Hangya, Kaitan Ede kereskedőknek, Berger Andor földbirtokosnak, Chlumeczyk bánya-mesternek stb., stb.-nek kik a nyerevénytárgyakat adták. Köszönetet mond továbbá az egyesület a zászlóalpra fordítandó felülírtésekért.

A Szegedi Szabadtéri Játékok rendezőse hatalmas apparátussal készíti elő Az „ember tragédiája ideit” előadását. Gróf Bánffy Miklós főrendező a jövő hét végén Szegedre érkezik a rendezés munkájának irányítása végett s azután egy teljes hónapot Szegeden tölt. Oláh Gusztáv és Tolnay Pál pedig egész vezérkaral utaznak le Szegedre, hogy a színpad, a templom és a tér színpadi és világítási berendezésének munkáját befejezzék. A héten ugyanis megkezdtek a hatalmas színpad építését s abban az arányban, ahogy az előadások napja közeledik, érezhetővé válik nemcsak a belföld, hanem a külföld érdeklődése is. Legutóbb három bécsi lap foglalkozott az augusztusi szegedi szabadtéri játékokkal s most a rendezőség olyan tervet valósított meg, amellyel minden bizonnyal a szerencsésen kezdeményezett és kezdettől fogva országos érdeklődéstől kísért szegedi szabadtéri játékok mellé sikerül oda állítani az ország minden kultúrtenyésztőjét és egész társadalmát. A rendezőség megalakította a Szegedi Szabadtéri Játékok Barátainak Társaságát, ennek a társaságnak élére a mai magyar közélet, társadalmi, kulturális és művészeti élet legelső kiválóságai közül sikerült többeket megnyerni. A Szegedi Szabadtéri Játékok Barátainak Társasága élén József Ferenc főherceg, Gömbös Gyula miniszterelnök és dr. Glattfelder Gyula püspök vállalták a védnöki tisztséget. Diszelnökök Fabinyi Tihamér és Kállay Miklós miniszterek, továbbá Sztranyavszky Sándor és Herczeg Ferenc. A Szegedi Szabadtéri Játékok Barátainak Társasága élére, mint elnököt, megválasztották: Fellner Alfrédet, Vojnovits Gézát, Radnay Miklóst, ifj. báró Wlasits Gyulát, gróf Bethlen Istvánné, Márkus Miksát, Thury Bélát, Baranyi Tibort, Preszly Lórántot, Farkas Bélát, Fáy Istvánt, Kozma Miklóst, Kuncz Ödönt, dr. Budai-Goldberger Leót, báró Hatvany Károlyt, Paul Pál kincstári főtanácsost, Wilhelm Arthur igazgatót. A tisztikar élére a magyar közélet még számos kiválóságát s a szomszédos városok és vármegyék vezetőségének a tagjai közül választották meg többeket. A Szegedi Szabadtéri Játékok Barátainak Társasága azzal a céllal alakult, hogy azt a szegedi kezdeményezést, amely utánzásra talált ország-szerte, amelyet azonban ország-szerte vallott felfogás szerint elérni senkinek sem sikerült, segítsen kifejleszteni, a legtekélyesebbre megérlelni és ezzel Szegeden a mindenki által elismert nagyszerű adottságok mellett új idegenforgalmi és kulturális erőforrást sikerüljön megnyitni az egész ország részére. A Szegedi Szabadtéri Játékok Barátainak Társasága értékes kulturális programmal való foglalkozással fog már legközelebb életjelt adni magáról.

Fontos tárgyalások genfi munkaügyi konferencián. A genfi nemzetközi munkaügyi konferencia tárgyszorzata az idén is rendkívül gazdag és változatos volt. A tanácskozáson előkészítették a nők földalatti munkájának eltávolítására és a társadalombiztosításban megszerzett jogoknak kivándorlás esetén való biztosítására vonatkozó egyezményeket. Ezek a kérdések a jövő évben kerülnek előtérbe. Erdemleges döntés történt már az idén a foglalkozási betegségek listájának a kiegészítéséről, amely első sorban vegyeszeti iparágainkat érdekli, a nők éjjeli munkájára vonatkozó régebbi egyezmény módosításáról, végül az auto-

Telefon: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT Telefon: 46. HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. sz. - Közl.: SZABÓ JÓZSEF elnök és KRAUTER GYULA főtitkár

Intéző és fegyelmi bizottság.

Kivonat a bizottság folyó hó 10-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A Bizottság Agócs Lajos SAC játékos kihallgatása után, a rendelkezésére álló adatok alapján nem látja beigazoltának, hogy Agócs játékos bíróértést követett volna el, mert a bírójelentésben erre vonatkozólag semmi sem található. Az Agócs ügyére vonatkozó KLE jegyzőkönyvet pedig mint akkori ellenfél és érdekelt fél állításait teljes egészében nem veheti figyelembe s így Agócs Lajos beismerő vallomása alapján hozza meg a következő ítéletet:

Agócs Lajos SAC játékos június hó 24-én tartott KLE—SAC mérkőzés alkalmával KLE közönségéből egyes izraelita vallású egyéneket a pályáról illetlen kiszólásával megsértett. Ezért arra kötelezi Agócs Lajos játékos, hogy Hivatalos Közlönyünk útján kérjen az illetőktől bocsánatot.

A Bizottság felkéri László Imre bíró urat, hogy a következő bizottsági ülésen írásban, vagy szóban közölje, hogy van-e közönség tudomása arról, hogy a június hó 24.-i KLE—SAC mérkőzés alkalmával egyes KLE játékosok vele szemben bírói sértést követtek el.

A Bizottság a KLE óvás ügyében a következő ülésre beidézi Boda Péter SAC intézőt kihallgatása céljából, valamint felkéri Farkas József bíró urat, hogy a következő bizottsági ülésre küldje be a folyó év május hó 20.-ára szóló bírói küldési lapját s ezzel egyidejűleg közölje azt is, hogy május hó 21.-i mérkőzés levezetésére kitől kapott megbízatást.

A Bizottság a ZISE díjmérkőzéseket a következőképpen sorsolja ki:

Julius hó 15-én fél 4 órai kezdettel SAC—ZISE, ZISE pályán.

Julius hó 15-én fél 4 órai kezdettel FTC—BSE, BSE pályán.

Julius hó 22-én fél 4 órai kezdettel BSE—SAC, ZISE pályán.

Julius hó 29-én fél 4 órai kezdettel ZISE—FTC, ZISE pályán.

Augusztus hó 5-én fél 4 órai kezdettel SAC—FTC, ZISE pályán.

Augusztus hó 12-én fél 4 órai kezdettel ZISE—BSE, ZISE pályán.

Bíródíjat minden esetben a ZISE, mint rendező egyesület tartozik megfizetni, valamint a vendégcsapatok részére hűsítőről gondoskodni.

Szabó József elnök. Krauter Gyula főtitkár.

Nevezési felhívás!

Felhívjuk a Csoportunk kötelékébe tartozó s azon kívülről érdeklő egyesületeket, hogy az 1934/35. évre szóló bajnoki benevezésüket folyó év július hó 15-ig terjesszék be a Csoport Titkárságához. A nevezések az egyesület elnöke, vagy helyettese és titkára által aláírandók és az egyesület bélyegzőjével ellátandók. A nevezési díj úgy az I., mint a II. osztályú csapatok részére egyesületenként 5 P.

Dr. Szikcsák Ferenc elnök. Krauter Gyula főtitkár.

Elnökség.

Az Elnökség tudomásul veszi, hogy a Salgó Serleg Csoport 1934/35. évi bajnokságára eddig az alábbi egyesületek nevezték be:

Zagyvapálfalvai Ifjúsági Sport Egyesület, Mátranovákai Labdarúgók Köre, Somoskőújfalui Ifjúsági Sport Egyesület, Baglyasaljai Sport Egyesület, Salgótarjáni Atlétikai Club, Forgácsi Torna Club, Etesi Torna Kör, Jánosaknai Torna Club, Karancsaljai Atlétikai Club, Zagyvarónai Torna Club, Forgács-Bányatelepi Sport Egyesület, Salgótarjáni Vasasok Sport Egyesülete.

Az Elnökség a Salgó Serleg Csoport ezévi közgyűlésének július hó 29.-én megállapított időpontját közbejött akadályok miatt megváltoztatja, illetve a közgyűlés megtartását augusztus hó 5.-ére tűzi ki.

Kelemen István elnök.

Krauter Gyula főtitkár.

Meghívó.

A Salgó Serleg Csoport 1934. év augusztus 5-én, (vasárnap) délelőtt 10 órakor a salgótarjáni ipartestület különtermében tartja évi rendes tisztújító közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitót.
2. A jogosult résztvevők leigazolása.
3. Az elnökség jelentése az elmúlt 1933/34 évről.
4. Pénztáros jelentése, valamint a számvizsgálók jelentése és felmentvények feletti határozat hozatala.
5. Az új sporttér költségvetésének megállapítása.
6. Az új vezetőség megválasztása.
7. Rendes tagok indítványa, melyek a közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban nyújtandók be.

Dr. Szikcsák Ferenc elnök.

Krauter Gyula főtitkár.

Értesítés.

Értesítjük az egyesületeket, hogy a közgyűlésen minden egyesület egy taggal képviseltetheti magát, kiket elnök, titkár aláírással ellátott megbízólevéllel kell a közgyűlésre küldeni, ahol ezen megbízólevél felmutatása mellett gyakorolhatják tanácskozási és szavazati jogukat.

Tanácskozási és szavazati jogot a tisztikar saját személyükkel, a taggyűlések pedig megbízólevéllel ellátott képviselőjük révén gyakorolhatják.

Nincs tanácskozási és szavazati joguk azoknak, akiknek a Salgó Serleg Csoporttal szemben bármilyen esedékesse vált fizetési kötelezettségeik vannak.

Dr. Szikcsák Ferenc elnök.

Krauter Gyula főtitkár.

Nyilatkozat.

Alulírott ezúton kérek bocsánatot azokról az izraelita vallású egyénektől, akiket június hó 24-én megtartott KLE—SAC mérkőzés alkalmával a pályáról illetlen kiszólással megsértettem.

Agócs Lajos s. k. SAC játékos.

tézkedéseiben, amelyekkel az új építési terv keretében a munkaidő leszállítását keresztül vitte. A tanácskozások elején a munkaadók távolmaradtak a kérdés bizottsági tárgyalásától. Később már látni lehetett, hogy e kérdés körül az egyes országok miként fognak csoportosulni. Az egyezmény nem kapta meg az előírt többséget, úgy hogy vele a jövő évi konferencián újból foglalkozni kell.

A Zagyvapálfalvai Polgári Lövész Egyesület f. hó 8-án tartotta meg ezévi szokásos löversenyét. Szokatlanul nagy érdeklődést váltott ki — sokan jöttek el Salgótarjánból és Baglyasaljáról, hogy megküzdenek az értékes és szép díjakért. A verseny iránt a Lövész Egyesület egész vezetősége személyesen érdeklődött, ott láttuk Fehér Tivadar kormányfőtanácsos, üveggyári igazgatót, Fischer Ferenc bányatanácsos, bányaigazgatót és még számosan a közélet szereplői közül élénk érdeklődéssel kísérték a verseny lefolyását. Négy csoportban indultak a versenyzők: I. cs. Haladók csoportjában: 1. Markovich György 81 ponttal, 2. Sztrakovics Béla 77 ponttal, 3. Takács Ernő 77 ponttal. II. cs. Kezdők csoportjában: 1. Schlegel Andor 41 ponttal, 2. Szarvas Béla 35 ponttal, 3. Kertész Zoltán 32 ponttal. III. cs. Leventék csoportjában: 1. Juhász Gyula 44 ponttal, 2. Gregor József 43 ponttal, 3. Czencz László 43 ponttal. IV. cs. Vendégek csoportjában: 1. Décsey Ferenc 89 ponttal, 2. Gabriel József 89 ponttal, 3. Erdős István 85 ponttal győzött. A versenyzők a díjakon kívül szép emléktárgyakat is kaptak, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy jövőben még nagyobb érdeklődést váltsanak ki és erősebb küzdelmet a díjak elnyerése iránt. A verseny pontozását Weisz Arnold üveggyári mérnök Majzik Mátyás aljegyzővel együtt végezték nagy türelemmel, a verseny lefolyásának rendjét Markovich Gusztáv löpáymester körültekintő gondossággal biztosította. Ezúton is a Lövész Egyesület hálás köszönetet fejezi ki Zagyvapálfalvai Üveggyár, Hirsch-gyár, Rimamurányi acélgár és a Salgótarjáni Palackgyár Igazgatóságának azon áldozatkészségükért, hogy sok és értékes ajándéktárgyakkal hozzá járultak ahhoz, hogy sokan részesülhettek az első három pontozáson kívül is díjakban. G. L.

A Kisállattenyésztők Lapja, mely immár az ötödik évfolyamba lépett, mint az ország legjobb baromfi, galamb és nyulszaklap, rendeltetése és hivatása magaslatán állva, mindig új irányt keres a kisállattenyésztés fellendítésére. Így újabban a külföldi államok tenyésztőivel létesített kapcsolatával sikerült nagyobb mennyiségű tenyészállatot kiszállítani. Most a farmtojasoknak a hűtőházba való tárolását és azokra termelői kölcsönt sikerült kivívni. A nyulszaknál az angora-tenyésztés iránt keltett nagy érdeklődést és angol piacon összeköttetést létesített, az angoraszőr értékesítésére. Egy kiló angora szőrért 40 pengőt érnek el a magyar tenyésztők. Ezt a mennyiséget már 3 drb. nyul biztosítja. Mint a Galambtenyésztők Országos és számos kisebb Egyesületének hivatalos lapja is nagy tenykedést fejt ki. Előfizetési ára egész évre 6 P, félre 3 pengő 50 fillér. A lap kéthetenként jelenik meg és ezzel is igazolja, hogy nincsen hasonló szaklap az országban. Megrendelhető Budapest, IX. Mátyás-utca 11. Válaszbélyeg ellenében mutatványszámot küld.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék alispánja.

9994/1934 szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék törvényhatósági választók folyó évre érvényes névjegyzékébe felvett azon választóknak a névjegyzéké, akiknek a választójogát a vármegye igazoló választmánya elismerte, folyó évi július hó 15-ig bezárólag a vármegye székházában közszemlére kitétetett.

A törvényhatósági választók névjegyzékébe való felvétel ellen a törvényhatóság bármelyik választója a közszemlére tétel ideje alatt a m. kir. közigazgatási bírósághoz panasszal élhet.

A panaszt a vármegye igazoló választmányánál (elnök főispán) lehet felelti határidőn belül előterjeszteni.

Balassagyarmat, 1934. július 2.

Baross alispán

APOLLÓ MOZGÓ

SALGÓTARJÁN

3 NAPIG!

1934. évi július hó 14-én, szombaton este 7 és 9, 15-én vasárnap délután 5, 7 és 9 órakor, 16-án hétfőn este 7 és 9 órakor

ZANE GREY REGÉNYE

A dübörgő végzet

George O'Brien két részes bravuros filmje.

MAGYAR HIRADO.